

הונגרים המעוטים הלאומיים

בי"ב לאבנוס נתח בנייבה משותפת של המעוטים, וליאו מוצקין עמד בפרומיו על תוצאת הפעולה הנו והקריא את ההחלטות של הועדות שנועדו לכך. בזכות על התרצאה זו השתתפו סו היהודים ד"ר רייך והרב נורוק. ההחלטות מחייבות את המעוטים ליחסי ידידות הדדיים ושיחוף פעולה במלחמה על זכויותיהם, תובת-שלוגם בארגונים בין-לאומיים. עמדה סולידרית בכל מיני כינוי סיס ומסודות בין-לאומיים, יצירת אורגניזם רשמיים למלחמה על סתן-זכויותיהם — נתקבלו פה אחד.

אולם הקונגרס הזה לא ניצל מסי-צול-עמדות ידוע שנור אחריו גם חלוקי-דעות רציניים ועבר את כל מהלך-העניינים. מקור הפכפוכים שבוע בתוך המעוטים הלאומיים שנרמניה בראשותם של הפולנים, והחכוכים נחנברו בעלות שאלת קבלתם של המעוטים הלאומיים: הפריזים מזה והאוקראינים מזה, כשהסלבים דרשו מאת הקונגרס להביע את התנגדותו להצעת-התוקה של בתי ספר אנטי-נומיים לסרובנים שבקרינטיה. הצעה שחוכך-גסה בבית-הנבחרים בקרינטיה עיי הספלי-נות הנרמניות. המעוטים המלביים איימו ביציאתם את הקונגרס וביכ המעוטים נרמניה הוציאו גם את איומם זה אל הפועל ועזבו את הקינגרס. ביכ הפולנים בליטא הצטרף להורעתם של היוצאים. אולם נשאר באולם הישיבה. לאחר היציאה הונו באו כמובן, נואמים אחדים להביע את צערם על הצעד הפזיני. אחרי המקרה הזה הועמדה להצבעת שאלת-האיטין לנשיאת ולועד הפועל ונתקבלה החלטה חיובית.

לבסוף נדונו עניני התקנון. בין השאר נתקבלו החלטה המציינת את חוסר-הראנה למעוטים מצד חברי-הלאומיים והחובעת מאת חברי-הלאומיים לעמוד על משם-זכויותיהם של המעוטים; החלטה המציינת את הרעת-מצבם של המעוטים הלאומיים ואת קפוח זכויותיהם; מחאת נגד דכוי העתינות של המעוטים הלאומיים. הועד הפועל הקודם נשיאותו ומוד-כירותו נבחרו מחדש.

הקונגרס השלישי של המעוטים הלאומיים באירופה, הנקרא קונגרס המעוטים הלאומיים, הועדה נתכנס בנייבה, ארץ-ששליחים רבים באו ממקומות רחוקים ונייבה לא הייתה נוחה להם ביותר, אך למ לא שינו הפעם מן המקובל וכינו את הקונגרס כאותה העיר אשר בה שוכן כבוד חברי-הלאומיים. יש להעיר כי התענינותו של חברי-הלאומיים בקונגרס המעוטים מועטה היא מאד והיחס הזה מניע אמילו עד כדי בטור ולולול. אולם בחיני המעוטים מקוים כי המצב הזה יחוקן וההתענינות המלאה מופה לנוא. הקונגרס חזר על היותו מוכן לעבוד ככל יכלתו כדי להציע את חברי-הלאומיים למסרתו, היינו לפייע לו. ליהפך מחבר משלוח — לחבר-לאומיים אמתי. אולם לעת עתה אין חבר הלאומיים מודרו לקבל את הוד המשומה.

בנאום-הפתחה העלה הנשיא ויל-פאן, הציר יונסלבי בבית-הנבחרים הארטיקי, את ענין דחית בקשתן של התאגדות מעוטים לאומיים אחרות, הרוצות להתקבל לארגון בין-הלאומי של המעוטים (אוקראינים, ביורוסים, ליטאים, פולנים, הפריזים נרמניה, יהודי-אוסטריה, הבולגרים וזיונים שביוניסלביה), הוא מסר דו"ח מצעם המזכירות והועד הפועל, קבל על המצב הכספי החסור ועוד. כנצחון חשוב צוין סתן-הזכויות למעוטים הלאומיים בלטיביה. אחרי הפתיחה דברו ביכ לאומיים אחדים, מהם תאגד, ביכ יהודי-בולגריה, שטחה נגד דחית שליחי המעוטים המוקדוניים לקינגרס, וילפאן נכח לנשיא הקונגרס ונבחרו ועדות מזירות ולעניני-הרשון, ליריעת הלאומיים לארגון ולעבודת התקנון.

על סדר היום הועמדה שאלת-הסכנה הצפויה לשלום בעולם כולו, התנגדע וכוח טקיף כשאלת-הסוברניות של המדינות וזכויות-המעוטים — הזרעה לזרע-סוף, ביכ יהודי לטביה, בזכות השתתף גם ד"ר מרגלית בשם יהודי-סלובקיה, נשענה הרצאה על פעולה בין מדינות